

Proprietăți ale divizibilității în mulțimea numerelor naturale

Tipul lecției: Fixarea și consolidarea cunoștințelor

Competențe generale și specifice:

CG. 1. Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar

CS. 1.1. Identificarea unor noțiuni specifice mulțimilor și relației de divizibilitate în $\mathbb{N}$

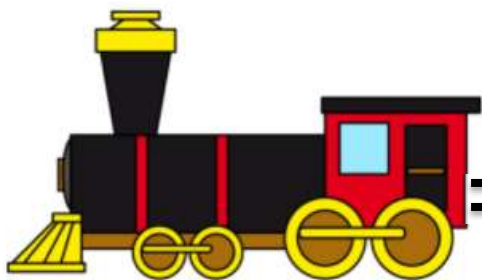
CG. 2. Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural, cuprinse în diverse surse informaționale

CS. 2.1. Evidențierea în exemple a relațiilor de apartenență, de incluziune, de egalitate și a criteriilor de divizibilitate cu 2, 5, 10^n , 3 și 9 în $\mathbb{N}$

CG. 3. Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice

CS. 3.1. Utilizarea unor modalități adecvate de reprezentare a mulțimilor și de determinare a c.m.m.d.c. și a c.m.m.m.c

Rețineți!

Proprietatea 1.

$1 \mid a$, oricare ar fi numărul natural a

Exemplu: $1 \mid 305$; $1 \mid 97$; $1 \mid 8$

Proprietatea 3. (antisimetria)

$a \mid b$ și $b \mid a \Rightarrow a = b$, unde $a, b \in \mathbb{N}$

Exemplu: Dacă $n \mid 12$ și $12 \mid n \Rightarrow n = 12$, $n \in \mathbb{N}$

Proprietatea 2. (reflexivitatea)

$a \mid a$, oricare ar fi numărul natural a

Exemplu: $495 \mid 495$; $97 \mid 97$

Proprietatea 4. (tranzitivitatea)

$a \mid b$ și $b \mid c \Rightarrow a \mid c$, unde $a, b, c \in \mathbb{N}$

Exemplu: $3 \mid 15$ și $15 \mid 45$, atunci $3 \mid 45$

Proprietatea 5.

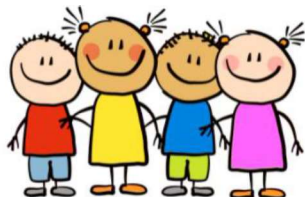
$d \mid b$ și $d \mid c \Rightarrow d \mid (b \pm c)$, unde $d, b, c \in \mathbb{N}$

Exemplu: $4 \mid 48$ și $4 \mid 16$, atunci $4 \mid 64$ sau $4 \mid 32$

Proprietatea 6.

$a \mid bc$ și $(a, b) = 1 \Rightarrow a \mid c$, unde $a, b, c \in \mathbb{N}$

Exemplu: $7 \mid 14 \cdot 5$ și $(7, 5) = 1 \Rightarrow 7 \mid 14$

Aplicații

Nivel 1

---

1. Câte numere naturale de forma $\overline{ab}$ cu proprietatea că $\overline{ab} \mid \overline{ba}$ și $\overline{ba} \mid \overline{ab}$, unde a și b sunt două cifre nenule există?
2. Determinați cel mai mic număr natural x de patru cifre distincte cu proprietatea că:
 $3 \mid (7152 + x)$.
3. Aflați numerele naturale n pentru care $\frac{3n+1}{n} \in \mathbb{N}$.

Nivel 2

---

1. Dacă a și b sunt numere naturale prime, atunci $d = (a + b, a - b) = \dots$.
2. Numerele naturale prime x și y îndeplinesc condiția $9x + 5y = 60$. Atunci $x + y = \dots$.
3. Cardinalul mulțimii $A = \{n \in \mathbb{N} \mid n \mid 3n + 14 \text{ și } n \mid 7n + 30\}$ este $\dots$.

Nivel 3

---

1. Determinați cea mai mare valoare a lui $n \in \mathbb{N}$ astfel încât $3^n \mid A$, unde $A = 1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot 26$.
2. Determinați $x \in \mathbb{N}$ astfel încât $(2x - 1) \mid (4x + 5)$.
3. Determinați câte perechi de numere naturale (x, y) există, știind că x și y verifică egalitatea $xy - x = 13$.